

Slovensko društvo
učiteljev tujega
strokovnega jezika

The Slovene
Association of
LSP Teachers

ZIMSKE NOVIČKE SDUTSJ 2021

Letnik XIV, številka 4, 23. december 2021

Drage članice in člani SDUTSJ!

Zima, zima bela, vrh gore sedela. Letos je pa res prava zima, vsaj v neprimorskih krajih naše Slovenije. Povsod pridno odmetavajo sneg, le Primorci tega ne morejo, samo od daleč lahko opazujejo zasnežene hribe. Mrazu in oblačnim dnevom pa ne uidemo niti ob morju.

In je čas tudi za Novičke, še zadnjič v tem letu. Zimske Novičke prinašajo poročila o preteklih dogodkih v društvu, dveh jezikovalnicah, ter informacije o konferencah doma in v tujini.

Naj vam zaželim prijetne pravljичne praznike v ljubeči družbi, ob dobri knjigi, dobri glasbi! Da bi zaplesale/zaplesali. Naj se vsaj za kratek čas vzpostavi mir in varno okolje za vse prebivalce tega planeta.

Dubravka Celinšek, urednica

Kazalo

- (1) Delavnica CEFR Companion Volume Implementation Toolbox
- (2) Pogovor z našo članico na Radiu Slovenija
- (3) Jesenska jezikovalnica
- (4) Zimska jezikovalnica
- (5) Spletna bienalna konferenca Tuji jeziki in turizem
- (6) Konferenca AELFE
- (7) Vabilo članicam in članom društva k oddaji prispevkov za Novičke SDUTSJ

(1) Delavnica CEFR Companion Volume Implementation Toolbox

14. in 15. septembra 2021 je prek spleta potekala delavnica CEFR Companion Volume Implementation Toolbox, ki jo je organiziral Evropski center za moderne jezike iz Gradca. Namen delavnice je bil seznaniti udeležence z vsebino Dodatka k Skupnemu evropskemu jezikovnemu okviru: učenje, poučevanje, ocenjevanje. Dodatek (Companion Volume) z novimi opisniki ter orodji za implementacijo Dodatka je izšel leta 2020. Slovenska različica je v pripravi, angleška različica pa je dostopna na <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>. Projektna spletna stran je dostopna na www.ecml.at/companionvolumetoolbox. Namen projekta je razvoj orodij, ki bodo izobraževalcem učiteljev pomagala uporabiti in razširjati ideje Dodatka. Za učitelje tujih jezikov stroke so v Dodatku zanimivi različni vidiki. Omenimo naj le nove lestvice za interakcijo na daljavo, ki se je v sedanjem času šolanja in dela na daljavo močno razširila. (Saša Podgoršek)

(2) Pogovor z našo članico na Radiu Slovenija

Na Prvem programu Radia Slovenija je objavljen pogovor z našo članico doc. dr. Tadejo Rozman, ki je vodila projekt Korpus Šolar. Pogovor lahko poslušate na spodnji povezavi: <https://radioprvi.rtvsllo.si/2021/08/kiks-83/>.

(3) Jesenska jezikovalnica

V petek 29. oktobra smo SDUTSJevke spet malo "jezikovale" in prav fajn je bilo. Po svoji doktorski disertaciji z naslovom "Prevzemanje angleških strokovnih izrazov v menedžmentu" nas je sprehodila naša doc. dr. Dubravka Celinšek s Katedre za tuje poslovne jezike na Fakulteti za management Univerze na Primorskem.

Vemo - stroke rastejo s svojimi strokovnjaki, z njimi pa kot gobe po dežju tudi njihove terminologije. A ne hranijo se te terminologije zgolj iz slovenskih zelnikov, niti zgolj samo iz zelnikov sebi lastnih strok. Zato se med strokovnimi pojmi pojavljajo sopomenke v ožjem in širšem pomenu, med strokovnjaki pa dileme, katero je v danem kontekstu najbolje uporabiti.

Če je bil v preteklosti cilj terminologije jasno, natančno izrazje za prenašanje znanja, postaja danes vse bolj interdisciplinarna. Sopomenke nihajo od bolj tujezvenečih do kleno domorodnih (*Team, tim, ekipa* ali *moštvo? Marketing* ali *trženje? Management, menedžment* ali *menežment?*) - angleščina pač v veliki meri vpliva na širjenje strokovnega besedišča v slovenščini (in ne samo strokovnega).

Do kakšne mere je torej smiselno sloveniti nek tuj izraz oz. do kakšne mere je smiselno ta tuj izraz ohranjati? Strokovnjakom navajenim pisanja v angleškem jeziku zna prilagojen zapis tujk v slovenščini delovati dokaj pokvečeno – in tudi študije pravijo, da so besede, ki si jih izposojajo izobraženci, običajno bolj podobne izvornim po zapisu, tiste, ki si jih izposodi ljudstvo, pa manj.

Dodatno stvari lahko zakomplicira tudi sama časovno-kulturna komponenta nekega okolja – npr. izraz *menedžment*, ki je danes v slovenščini vseprisoten, je bilo zelo nerodno vnašati v času bivšega socialističnega sistema; v socializmu je bilo v nasprotju s kapitalizmom delo samo podlaga za lastnino, zato se termin na pojmovni ravni ni pokrival s takratno realnostjo. Izraz *menedžer* so zato pokrivali pojmi, kot sta *direktor* in *vodja*. Čeprav se je v slovarju pojavil že pred drugo svetovno vojno, se je šele konec 80ih tudi v praksi začel uveljavljati pri nas.

Kdo naj bi bil odgovoren za uskladitev ustreznega strokovnega izrazoslovja? Avtorji? Lektorji? Prevajalci? Uredniki? Vsi? In kako v nove pridobitve jezika stroke sproti vnašati red in preglednost? Nam je Googlov prevajalnik lahko v pomoč? Nas lahko zamenja? Vsekakor bi bilo dobrodošlo strniti vrste, saj dela na tem področju ne bi smelo zmanjkati. (Saša Sirk)

(4) Zimska jezikovalnica

V ponedeljek, 29. novembra 2021 je ob 19.00 na daljavo potekala že 20. jezikovalnica. Naša članica Lidija Šega je predstavila slovensko-angleško-slovenski slovar DZTPS (Društvo znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije). Prevajalka in lektorica Lidija Šega – nekdanja sodelavka Oddelka za prevajalstvo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, sedaj pa slovaropiska v aktivnem pokoju – je avtorica tega prosto dostopnega slovarja z 27.315 gesli in s 734 dodatnimi razlagami. Gradivo je zbrala na podlagi svojih glosarčkov in prispevkov kolegov, tako je pri vsakem geslu tudi vir za slovenski prevod, številka ob njem pa označuje avtorja prevedka. Do slovarja lahko dostopamo preko DZTPS (Slovarji), Slovarjev Evroterma pod področjem Finance ali pa z naslednjim vpisom v Google: Slovensko-angleški slovar DZTPS.

K sodelovanju pri nadaljnjem oblikovanju slovarja so povabljeni vsi, ki bi lahko prispevali k temu delu. Vsi izrazi v slovarju so dodatno preverjeni v besedilih in na spletu. Slovar lahko uporabljamo v obe smeri: slovensko-angleško in angleško-slovensko. Poleg poslovnega izrazja je vključeno tudi splošno, prevedki pa niso dokončni, temveč se dopolnjujejo. Besedne zveze kažejo na različne rabe, izbira prevedkov je široka, vključujejo tudi pregovore in fraze. Dodatne razlage razlikujejo med posameznimi pojmi, ki so sorodni, vendar se uporabljajo različno. V oklepajih so opredeljene slovenske besede z več pomeni, dodani so tudi kvalifikatorji. Elektronski slovar uporabljamo tako, da v levem oknu izberemo izraz v SLO ali izraz v ANG, v srednje okno pa iskano besedo. Dobimo seznam, razvrščen po abecednem vrstnem redu, kratke besede so lahko skrite v dolgih, pri iskanju pa moramo upoštevati tudi pregibnost slovenskih besed. Ker se slovar dopolnjuje, avtorica prosi vse, da jo opozorimo na morebitne napake in pomanjkljivosti.

Udeleženke jezikovalnice smo čestitale Lidiji Šegi za odlično opravljeno delo, saj se vse zavedamo, koliko truda, ur in entuziazma je vključenega v takšen slovar. Hvaležne smo za njen ogromen prispevek, saj nam slovarji vsem pomagajo pri našem delu. Jubilejna jezikovalnica je pokazala, da so druženja na določeno temo pomembna za vse, ki se ukvarjamo z jezikom, še posebej s prevajanjem. (Sabina Mulej)

(5) Spletna bienalna konferenca Tuji jeziki in turizem

V petek in soboto, 12. in 13. novembra 2021, je v organizaciji Katedre za kulturni turizem UP Fakultete za turistične študije - Turistica potekala spletna bienalna konferenca Tuji jeziki in turizem (Foreign Languages and Tourism), ki so jo že petič skupaj organizirali UP Fakulteta za turistične študije - Turistica (Slovenija), Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Opatija (Hrvaška), Odjel za turizem i komunikacijske znanosti Univerze v Zadru (Hrvaška) ter Fachhochschule Burgenland (Avstrija). Namen konference je združevanje učiteljev in raziskovalcev jezikov v turizmu, izmenjavi raziskovalnih ugotovitev in učne prakse ter razpravi o prihodnosti discipline in njenega prispevka v svetu. Na konferenci z mednarodno udeležbo je bilo predstavljenih 28 prispevkov avtoric in avtorjev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Portugalske, Španije, Slovaške, Italije, Grčije in Rusije s poudarkom na preučevanju jezika turizma, o pomenu znanja tujih jezikov v turizmu, primerih dobrih praks in izzivih pri kriznem poučevanju na daljavo tujega jezika stroke v turizmu. V želji po tesnejšem sodelovanju in razvoju jezika stroke v turizmu so sodelujoči izrazili željo o ustanovitvi mednarodne mreže učiteljev in raziskovalcev jezikov v turizmu. Naslednja konferenca bo potekala na Fakulteti za turizem Ohrid, Univerza Sv. Kliment Ohridski. (Milka Sinkovič)

(6) Konferenca AELFE

Septembra 2022 bo v Pisi v Italiji 20. konferenca AELFE. Rok za oddajo izvlečkov je 28. 02. 2022, vse ostale informacije so na voljo na spletni strani konference: <https://20aelfe.sp.unipi.it/>

Na spletni strani redno objavljamo vabila k udeležbi na konferencah. Prosimo vas, da te informacije spremljate in pošiljate vabila, ki jih sami prejimate (vendar le na temo TJS).

(7) Vabilo članicam in članom društva k oddaji prispevkov za Novičke SDUTSJ

Tudi tokrat vas vabimo, da obogatite naslednje Novičke SDUTSJ s svojimi prispevki, ki jih pošljete na naslov društva sdutsj1@guest.arnes.si. (CC) Novičke SDUTSJ.

